

sternes Blik, kan komme til at se paa, hvad der foregaar i Armeen. Der foregaar virkelig ikke andet end, hvad enhver gerne maa se og høre og forstaa rigtig godt; thi jeg er overbevist om, at de i saa Tilfælde vilde være tilfredse med Tilstanden i Armeen og med Forholdet mellem Forsatte og underordnede. Men paa den anden Side hører jeg heller ikke til dem, der sætte det som umaadelig ønskeligt, og jeg hører ikke til dem, der sige, at hvis dette Forslag nyder Fremme og bliver gennemført, Tilstanden saa vil blive meget bedre, navnlig for den menige Soldats Bedkommende, end den er nu; thi Forholdet er i Virkeligheden saadant, at naar man vælger Straffen for de menige eller underordnede, vælges der altid den laveste Straf, af 9 Tilfælde i de 10 vælges der altid den laveste Straf, ja jeg kan sige i 99 Tilfælde af 100 vælges der altid den laveste Straf, som Straffeloven hjemler, og det ligger i Sagens Natur; thi vi er jo ikke satte for at være videnskabelige Dommere over de underordnede, tværtimod, vor Stilling gør, at vi se med høj Grad af Velvilje paa vore underordnede og derfor, naar de have forset sig, først anvende mildere Straffe og derpaa strengere, og det med blødende Hjerte, det kan jeg forsikre Dem om.

Naar nu det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Hørdum) har talt om — maasse fremkaldt ved, at det Spørgsmaal var bragt paa Bane af den næst foregaaende Taler om de Straffe, der sandt Sted ved Ingeniørregimentet, saa finder jeg fra mit Standpunkt, at de Straffe aldeles ikke vare saa forfærdelig strenge, som de civile Herrer tror; men jeg ser det jo ogsaa fra et militært Standpunkt, og jeg tror da at kunne forsikre Dem om, at man med fuld Føje kunde have straffet navnlig Ophavsmaendene til disse Forseelser med langt strengere Straffe uden at træde de militære Straffelove for nær. Jeg skal derfor ikke sige, at jeg ikke vil være villig til at give min Stemme til dette Forslags Fremme eller til at forhandle om det paa de forskellige Stadier, navnlig efter at jeg har hørt, at den højtærede Krigsminister ikke har saa meget imod det; men jeg tror, at vi i Virkeligheden ikke opnaa meget andet derved end et Skin. Jeg tror ikke, at de, som mene, at den civile Befolkning vil se med blidere Øjne paa de militære Straffe, ville se deres Ønster og Forhaabninger realiserede, thi der vil desværre altid, som Forholdene nu ere, være tilstrækkelig mange, der se sort paa alt, hvad der hedder Militærvæsen, og som, saa snart en Mand bliver straffet i

Militærtjenesten, ville tro, at han ikke har fortjent den halve Straf. Det er nu min Opfattelse af Sagen.

Bajer: Det er den sidste ærede Taler, der bringer mig til at sige et Par Ord. Den sidste ærede Taler plejer jo at være meget konservativ, og han viste det jo ogsaa ved denne Beslighed og vilde jo ogsaa gerne give det Udseende af, at alt var saa overmaade vel. Jeg vil ikke lasse nogen som helst Stygge paa Dommerne i de militære Retter; men naar Dommerne dog ikke altid blive saa fuldkomne, som de kunde være, ligger Skylden vistnok mest i selve Institutionen. Der kommer ofte til at hvile et moralsk Tryk paa Dommerne, og det ligger blandt andet i den Maade, hvorpaa der voteres. Det er længe siden, jeg har været Medlem af en Krigsret, men jeg har været Medlem af mange, og jeg har en stærk Erindring om, hvorledes dette moralske Tryk er bestaet. Det er, fordi der stemmes klassevis. Der er to og to i hver Klasse. Man begynder med at aflægge Ed paa, at man vil stemme efter sin Overbevisning, men saa blive Stemmerne afgivne klassevis, og derved kommer der til at ligge et stærkt moralsk Tryk paa den enkelte. Der kan ganske vist voteres afvigende i Klassen, men naar man afviger, er det den ældste i Klassen, der kommer til at gøre Udslaget, saa vidt jeg husker, og for saa vidt mister man altsaa sin Stemme. Det var i alt Fald Tilfældet i min Tid, at man meget nødtigt afveg. Dette moralske Tryk skal jeg nu ikke komme nærmere ind paa, jeg tror, det er følt og har været følt af de allerfleste, som have været Medlemmer af Krigsretter, og at det til en vis Grad breder sig fra oven ned efter. I den Henseende tror jeg, at man uden Vansteligheid maaste kunde blive enig om at borttage dette Klassestems og lade stemme pr. Hoved i Stedet for klassevis, thi denne Tilladelse til at afvige har i Virkeligheden ikke meget at betyde. I øvrigt skal jeg takke den ærede Forslagsstiller, fordi han er fremkommen med Forslaget. Jeg forstaaer meget godt, at han har søgt sin Styrke i Begrænsningen ved at tage dette ene Punkt frem, og at han ved kun at tage dette ene Punkt frem har ønsket at gøre det lettere at føre Sagen igennem; og kan den føres igennem, vil det ogsaa være et godt Skridt fremad til større Reform. Jeg er ogsaa glad over, hvad der fremkom fra det ærede Medlem fra Maribo Amts 3dje Valgkreds (M. Madsen), som jo selv er godt kendt med flige Forhold, og at han saa Lovforslagets største Fortrin deri, at Tæppet ligesom blev løftet, saa man fik Lov til at